

Ethische Commissie voor de telecommunicatie

**Sterrenkundelaan 14 bus 21
1210 BRUSSEL**

advies nr. 2007/001

**over het ontwerp van koninklijk besluit
betreffende het beheer van de nationale nummeringsruimte
en de toekenning en intrekking van gebruiksrechten voor nummers**

uitgebracht op

13/03/2007

1. voorafgaandelijke opmerking

De leden van de Ethische Commissie werden op 13 maart 2007 in het bezit gesteld van het ontwerp van koninklijk besluit betreffende het beheer van de nationale nummeringsruimte en de toekenning en intrekking van gebruiksrechten voor nummers.

Tijdens de zitting van de Commissie op 13 maart 2007 werd door de vertegenwoordiger van het IBPT, die tevens het secretariaat van de Commissie verzekert, een toelichting verstrekt bij dit ontwerp.

De Commissie kan begrip opbrengen voor het feit dat een dringend advies wordt gevraagd voor de tijdsdruk, is het de leden onmogelijk geweest zich in de diepte en ten gronde in te werken in het onderwerp. Toch meent zij duidelijk te moeten stellen dat er geen afbreuk kan worden gedaan aan haar prerogatieven om later na grondige studie en evaluatie een verder uitgewerkt advies uit te brengen en om in de toekomst en in het kader van de haar toevertrouwde opdrachten aan de bevoegde ministers nog aanbevelingen te formuleren in verband met het nummerplan en onder meer de gevolgen die het kan hebben naar de gebruiker. Ongetwijfeld zullen een aantal van de onderstaande elementen nuttig blijven, wanneer de Commissie het ontwerp van Ethische code zal opmaken.

Het ontwerp van koninklijk besluit voorziet in de mogelijkheid tot aanvullende regelgeving waardoor de bescherming van de consument zou kunnen worden beïnvloed en dus een weerslag heeft op de taken en bevoegdheden van de Commissie. Ten titel van voorbeeld kan artikel 80 van het besluit worden vermeld. De Commissie is van oordeel dat zij voorafgaandelijk moet worden geraadpleegd bij de opmaak van dergelijke aanvullende regelgeving.

2. vormelijke bemerkingen

Vooraleer over te gaan tot een inhoudelijke bespreking van het ontwerp van koninklijk besluit, wenst de Commissie op te merken dat een herlezing van de tekst met het oog op een bijsturing en verbetering op het legistieke vlak noodzakelijk is.

Zonder op enige manier exhaustief te zijn kan worden gewezen op:

- het feit dat een aantal vormelijke aspecten kunnen worden verbeterd:
  - de vermelding van het artikelnummer wordt steeds gevolgd door een punt;
  - aanduiding van paragraaf en paragraafnummer wordt soms met spatie en soms zonder spatie weergegeven;

- in het bepalende gedeelte van het besluit wordt Minister niet met hoofdletter geschreven;
  - de bijlagen moeten eveneens worden ondertekend door het Staatshoofd en door de betrokken ministers; elke bijlage moet op het einde de tekst worden aangevuld als volgt: "Gezien om te worden gevoegd bij Ons besluit van ... betreffende het beheer van de nationale nummeringsruimte en de toekenning en intrekking van gebruiksrechten voor nummers" gevolgd door de formules voor ondertekening;
  - aan heel wat zinnen ontbreekt een punt;
- taalkundig kan worden vastgesteld dat de Nederlandse en Franse tekst niet altijd volledig corresponderen:
    - hier kan bvb. artikel 62 worden geciteerd;
  - verschillende termen worden voor hetzelfde begrip gehanteerd of is de aanduiding niet uniform:
    - op dit vlak zou het nuttig zijn op algemene wijze aan te geven dat alle bedragen die in het ontwerp worden geciteerd BTW inbegrepen zijn;
    - wanneer men verwijst naar bedragen, worden verschillende woorden gebruikt, zoals onder meer "tarief", "eindgebruikerstarief", "kostprijs" en "kleinhandelstarief".

3. bespreking ten gronde

- a) De Commissie stelt vast dat in het koninklijk besluit, zoals het in ontwerp voorligt, bepalingen zijn opgenomen die ofwel maximale, ofwel vaste tarieven vastleggen. Ook al lijken deze bedragen soms gevoelig hoger te liggen dan de bedragen die de vandaag effectief op de markt worden toegepast, kan zij geen oordeel vellen over het prijsniveau en/of de redenen van de aanpassing ervan. Wel stelt zij zich de vraag, zeker wat betreft de vaste tarieven, of dergelijke bepalingen verenigbaar zijn met de basisbeginselen van de vrije mededinging en of zij de toetst van de regelgeving op het vlak van de bescherming van de economische mededinging kunnen doorstaan. Het komt niet aan de Commissie toe zich hierover ten gronde uit te spreken. Dat de Commissie de vraag toch stelt is ingegeven door de bezorgdheid van de Commissie om een vaste rechtsbasis te hebben.
- b) De gedragscode die telefoonoperatoren vrijwillig hanteren op het vlak van betalende diensten via elektronische-communicatienetwerken waarvan de prijs tijdsgebonden is, voorziet actueel in een automatische stopzetting van de verbinding na 30 minuten.

Het koninklijk besluit, meer bepaald artikel 50, § 5, stelt op dwingende manier een tijdslimiet in die beduidend korter is, nl. 10 minuten. De Commissie kan een dergelijk initiatief ten volle onderschrijven, daar het voor de eindgebruiker, en in het bijzonder voor de consument, een veel betere bescherming biedt tegen onverwacht hoge bedragen.

- c) Het koninklijk besluit voorziet, voor wat betreft het nummerplan en de bijhorende tarifiering, in de inwerkingtreding 10 maanden na de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad. Voor het nummerplan SMS en MMS is dit zelfs 12 maanden na bekendmaking. De grondige en verregaande aanpassingen die kunnen voortvloeien uit het koninklijk besluit, kunnen een dergelijk tijdsbestek verantwoorden.

De Commissie is van oordeel dat van de gelegenheid gebruik zou moeten worden gemaakt om tezelfdertijd maatregelen door te voeren die het de eindgebruiker gemakkelijker maken de geografische en mobiele telefoonnummers te onderscheiden van de betalende nummers, zodat geregeld voorkomend misbruik en misleiding worden verhinderd. Dit zou kunnen door enkel de geografische en mobiele nummers te laten beginnen met het cijfer "0", terwijl dit begincijfer "0" zou verdwijnen voor de nummers die worden gebruikt voor betalende diensten. Volgens de toelichting die door de vertegenwoordiger van het BIPT werd verstrekt op dit vlak, lijkt er geen enkele juridisch of technisch argument een dergelijke aanpassing in de weg te staan.

De Commissie is zich bewust van het feit dat de hiervoor voorgestelde aanpassingen kosten kunnen genereren voor de betrokken operatoren en/of dienstverstrekkers. Door deze aanpassingen samen te laten gaan met de implementatie van het nieuwe nummerplan moet het mogelijk zijn de eventuele kosten tot het minimale te beperken.

- d) Vanuit een zelfde bezorgdheid voor een goede bescherming van de eindgebruiker, houdt de Commissie eraan nog twee andere voorstellen te formuleren.

Het ontwerp van koninklijk besluit voorziet in een aantal gevallen, vooral voor de zgn. "duurdere" betalende diensten in de verplichting de oproeper voorafgaandelijk een tariefboodschap te geven die hem duidelijk wijst op de kost van de betalende dienst. In de andere gevallen geldt geen dergelijke vereiste, zodat de Commissie duidelijkheid mist in het geheel voor wat de voorafgaande informatie van de consument betreft.

In de praktijken die we vandaag kunnen vaststellen en waarbij een dergelijke boodschap reeds wordt verstrekt, komt het voor dat de betalende verbinding onmiddellijk na de boodschap wordt tot stand gebracht, waardoor het de eindgebruiker in de feiten onmogelijk wordt gemaakt zich effectief te verzetten tegen de totstandkoming van de betalende verbinding.

De Commissie is van mening dat dergelijke misbruiken op de meest efficiënte manier kunnen worden voorkomen door een dubbele ingreep. Vooreerst stelt zij voor erin te voorzien dat, van zodra een gebruiker een nummer oproept waarmee hij zich een betalende dienst kan verschaffen, anders gezegd van zodra hij meer

moet betalen dan voor een oproep naar een geografisch of naar een mobiel nummer, hij voorafgaandelijk steeds een duidelijke boodschap omtrent het toepasselijk tarief zou krijgen. Naar het oordeel van de Commissie is het niet aangewezen enig onderscheid te maken al naargelang het om een dienstidentiteit 70 dan wel om een dienstidentiteit 9 gaat.

Dit zou moeten worden gecombineerd met een "opt-in"-systeem waarbij de eindgebruiker een actieve handeling moet stellen om het verstrekken de betalende dienst ook effectief op gang te brengen, bvb. door het indrukken van een toetst.

Een "opt-out"-systeem kan maar een nuttig alternatief vormen voor het bovenstaande voorstel, op voorwaarde dat de eindgebruiker over voldoende tijd beschikt om een einde te stellen aan de communicatie vooraleer aan betaling voor de dienst onderhevig te worden en voor zover dat zijn aandacht heel expliciet wordt gevestigd op het voortschrijden van deze bedenktijd, bvb. door een geluidssignaal voorafgegaan door de boodschap "de betalende dienst wordt geactiveerd na de 3de beep).

De Commissie is er zich van bewust dat in bijzondere gevallen, zoals bvb. massieve televoting, de voormelde procedure mogelijks moeilijk uit te voeren valt. In deze gevallen zou de consumenteninformatie in verband met de tarifiering op alternatieve en duidelijke wijze moeten worden verstrekt (een banner op het scherm, herhaalde mondelinge mededeling tijdens het uitgezonden programma, heldere en duidelijk leesbare informatie in de reclame, enz.).

- e) Tot slot wil de Commissie nog een andere aanpassing aan de tekst van het koninklijk besluit suggereren. Zoals reeds werd gezegd, schaarde de Commissie zich ten volle achter de bepalingen van artikel 50, § 5, van het koninklijk besluit. Uit de tekst blijkt echter niet honderd procent duidelijk of deze bepaling omtrent de automatische afbreking na 10 minuten al dan niet uitsluitend slaat op de betalende diensten van de dienstidentiteit 9. Een dergelijke bescherming moet naar het oordeel van de Commissie voor alle oproepen naar betalende diensten gelden, wanneer de prijs ervan tijdsgebonden is.

Naar analogie is het eveneens aangewezen een gelijkaardig principe in te bouwen voor wat betreft betalende SMS- of MMS-diensten, wanneer de inschrijving erop leidt tot het ontvangen van meerdere of herhaalde latere berichten met reversed charging. Hierbij kan worden gedacht aan een systeem, zoals dat trouwens onder meer in Zweden van kracht is, waarbij de gebruiker na ontvangst van een te bepalen aantal berichten opnieuw moet bevestigen dat hij verder gebruik wenst te maken van de dienst.

Voor de Ethische Commissie
voor de telecommunicatie

Willem Debeuckelaere
Voorzitter